

Nr 204.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag
å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41
till tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet;
given Stockholms slott den 18 april 1941.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Möller.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 18 april 1941.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, fråga om *förstärkning av anslaget för innevarande budgetår till tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet* samt anför:

I årets statsverksproposition, femte huvudtiteln, punkten 20, anförde jag bland annat, att jag hyste den förhoppningen, att det efter prövning av 1940 års byggnadskostnadssakkunnigas förslag skulle visa sig möjligt att låta ett relativt omfattande socialt bostadsprogram ingå som ett led i den sysselsättningspolitik, som vore motiverad av de nuvarande förhållandena på arbetsmarknaden. Om denna förhoppning infriades, hade jag för avsikt att föreslå, att medel å anslagen för bostadsändamål anvisades redan å tilläggsstat under innevarande budgetår.

Sedermera har Kungl. Maj:t i proposition nr 165 i anledning av uppkommen bostadsbrist å vissa orter, vilkas industrier utbyggs i samband med försvarsberedskapens stärkande, hemställt om anvisande å tilläggsstat II för innevarande budgetår under Kapitalinvesteringar, Fonden för låneunderstöd av ett särskilt reservationsanslag, benämnt Lån för stödjande av bostadsproduktionen i vissa orter, å 5,000,000 kronor.

Sedan sistnämnda proposition avlåtits, har *statens byggnadslånebyrå* i en till socialdepartementet den 14 mars 1941 inkommen skrivelse anmält, att av de medel ur fonden för låneunderstöd till tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet, som ställts till byråns förfogande, genom preliminära eller slutliga beslut tagits i anspråk allt utom ett belopp av 796,245 kronor. Samtidigt föreläge emellertid ansökningar om tertiärlån för ett lånebelopp av 3,612,035 kronor. Ehuru dessa ansökningar icke hunnit föranleda preliminära beslut, syntes de, såvitt en inom byrån verkställd summarisk förhandsgranskning givit vid handen, i huvudsak vara av beskaffenhet att böra bifallas. Då nya ansökningar alltjämt inkomme och det under rådande förhållanden torde vara lämpligt, att byrån sattes i tillfälle att bevilja ytterligare lån, i den mån behov därav föreläge, hemställde byrån, att — utöver tidigare anvisade medel — ett belopp av 4,000,000 kronor för ändamålet ställdes till byråns förfogande.

Jag har från byrån infordrat uppgift om läget denna dag beträffande sammanlagda beloppet av till byggnadslånebyrån inkomna men ännu ej behandlade ansökningar om tertiärlån, vilka avse byggnadsföretag i andra orter än de, vilkas behov av tertiärlån tillgodoses genom bifall till proposition nr 165. Beloppet uppgår till 6,032,991 kronor. Ansökningarna avse till följande belopp nedannämnda orter:

Kommun.	Antal ansökningar.	Sökt lån. Kronor.	Kommun.	Antal ansökningar.	Sökt lån. Kronor.
Stockholm	44	2,335,700	Malmö	2	113,500
Råsunda m:e	4	375,000	Lund	2	271,400
Danderyd s:n	4	32,680	Landskrona	1	11,000
Nacka s:n	9	438,500	Hälsingborg	2	47,400
Fullersta m:e	1	6,000	Halmstad	1	58,000
Södertälje	4	231,250	Göteborg	2	372,000
Lidingö	2	21,200	Mölnadal	2	55,000
Norrtälje	2	8,700	Uddevalla	3	216,500
Uppsala	2	13,727	Bäve s:n	1	4,632
Katrineholm	1	72,200	Svarteborgs s:n	1	8,000
Norrköping	3	196,000	Borås	3	102,660
Mjölby	1	1,800	Tidaholm	1	9,975
Risinge s:n (Fin- spång)	4	17,000	Karlstad	1	55,000
Jönköping	3	81,900	Arvika	1	4,000
Nässjö	1	8,155	Örebro	11	166,812
Eksjö	2	36,000	Västerås	3	33,500
Tranås	3	24,200	Sala	3	72,000
Kalmar	2	99,000	Falun	1	56,800
Västervik	1	49,400	Sundsvall	1	146,000
Kristianstad	2	180,400			
					<u>Summa 6,032,991</u>

Av statens byggnadslånebyrås skrivelse och av de uppgifter, som sedermera inhämtats från byrån rörande läget för dagen i fråga om tertiärlåneansökningar, framgår, att ansökningar föreligga till ett belopp av över 6,000,000 kronor, vilka icke kunnat beviljas, då det för innevarande budgetår anvisade anslaget för tertiärlån å 10,000,000 kronor är helt förbrukat.

Åtskilliga av de ineliggande ansökningarna torde vara av beskaffenhet att böra bifallas. Så bör i varje fall ske då ansökningarna avse lämpliga byggnadsföretag å orter, där bostadsbrist kan beräknas uppstå, om bostadsproduktionen stagnerar. Då det även ur sysselsättningsynpunkt är önskvärt, att den nödvändiga bostadsproduktionen upprätthålles, vore det uppenbarligen ur det allmännas synpunkt synnerligen beklagligt, om nämnda bostadsproduktion förhindrades eller försenades på grund av att icke tillräckliga medel stode till förfogande för beviljandet av tertiärlån. Under sådana förhållanden synes det mig vara erforderligt att — utan att avvakta den slutliga beredningen av de på byggnadskostnadssakkunnigas betänkande byggda förslag, vilka jag inom kort ämnar underställa Kungl. Maj:t — i särskild framställning till riksdagen hemställa om ett reservationsanslag för ändamålet å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår. Beträffande medelsbehovet föreligga betydande svårigheter att uppskatta det samma. Med all sannolikhet komma under den närmaste tiden åtskilliga nya låneframställningar att ingivas. Å andra sidan torde vissa av de ineliggande ansökningarna icke böra bifallas för närvarande. Anslagets storlek torde böra bestämmas till 6,000,000 kronor att anvisas såsom kapitalinvestering i fonden för låneunderstöd under rubrik Tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 under Kapitalinvesteringar, Fonden för låneunderstöd till *Tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet* anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 6,000,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Bertha Klemetson.